

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ - ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

**Ο Μαγικός Κόσμος των Φυτών
και τι θα μπορούσαμε να μάθουμε από/για αυτά:
Ψυχοπαιδαγωγικές/Διδακτικές Διαστάσεις**

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ

Ημερίδα

αφιερωμένη στην

«Ημέρα της Μαγείας των Φυτών»

Fascination of Plants Day

May 18th 2012

Παρασκευή 18 Μαΐου 2012

9:00-14:00

Πανεπιστημιούπολη Γάλλου

Αμφιθέατρο Δ7

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ

«Μαγεία των Φυτών» και Διδακτική των Φυσικών Επιστημών στην Προσχολική Εκπαίδευση

Μιχαήλ Καλογιαννάκης

Λέκτορας - Πανεπιστήμιο Κρήτης- Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης

Ο μαγευτικός κόσμος των φυτών συνδέεται με δραστηριότητες από τη διδακτική των Φυσικών Επιστημών για την Προσχολική Εκπαίδευση σ' ένα ταξίδι συναισθημάτων, ήχων και εικόνων. Οι πραγματικοί και εικονικοί σπόροι που φυτεύονται γίνεται προσπάθεια να αγγίξουν τις ευαίσθητες καρδιές των μικρών παιδιών και τις καρδιές όλων μας. Μέσα από συστηματικές διδακτικές παρεμβάσεις και συνεργασία νηπιαγωγών και μελλοντικών νηπιαγωγών τα παιδιά προσχολικής ηλικίας γνωρίζουν το φυσικό περιβάλλον στο οποίο ζούμε, έρχονται σε επαφή με τα φυτά, μελετάνε τα οφέλη της φύσης στη ζωή μας καθώς και τους τρόπους προστασίας της. Στην ημερίδα αυτή μοιραζόμαστε την αγάπη μας για τα φυτά και αναστοχαζόμαστε για όλα όσα έχουμε υλοποιήσει μέχρι σήμερα για τα φυτά και το περιβάλλον. Δίνουμε υπόσχεση για μια «δυναμική συμμετοχή στην αγάπη» για τα φυτά και το περιβάλλον στο άμεσο μέλλον.

Ψυχολογία των Φυτών και ο Μυστικός τους Κόσμος: Μύθος ή Πραγματικότητα;

Μάριος Πουρκός

Καθηγήτης - Πανεπιστήμιο Κρήτης- Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης

«Η αγάπη, η χαρά, ο φόβος, η ευχαρίστηση, ο πόνος, ο εκνευρισμός, η έκπληξη κι ένα πλήθος ακόμα ανταποκρίσεων σε διάφορα ερεθίσματα παρατηρούνται στη συμπεριφορά των φυτών όπως και στον ζώων». Αυτά είναι τα λόγια του Jagadis Chundra Bose, του πρώτου Ινδού που διακρίθηκε στην σύγχρονη επιστήμη και αναγνωρίστηκε σε διεθνή πλαίσια για τις μελέτες του στη φυσική, τη φυσιολογία και τη ψυχολογία. Ο Bose, που άρχισε να αναπτύσσει τις θέσεις αυτές από τις αρχές του 20ου αιώνα και μέχρι το 1937 που πέθανε, πίστευε πως ό,τι υπάρχει στον άνθρωπο υπάρχει και στα φυτά. Οι θέσεις αυτές είχαν ξεχαστεί από τους επιστήμονες του Δυτικού κόσμου και κάπου τριάντα χρόνια αργότερα, στα 1966, εμφανίστηκαν ξανά με το έργο του Cleve Backster από την Νέα Υόρκη, πρώην ανακριτής της CIA, ο οποίος άρχισε τελείως συμπτωματικά να ενδιαφέρεται για το «δυναμικό» των φυτών. Ο Backster είχε την ασυνήθιστη ιδέα να συνδέσει τον ανιχνευτή ψεύδους με το φυτό για να δει αν το φυτό θα έχει γαλβανική δερμική αντίδραση τη στιγμή που ένας ζωντανός οργανισμός (π.χ. μια γαρίδα που πέφτει σε ζεματιστό νερό) εκεί κοντά πεθαίνει. Ο Backster θεωρούσε ότι αν το φυτό αντιδρούσε θα είχαμε τότε στη διάθεσή μας ένα νέο όπλο για την καταπολέμηση του εγκλήματος, καθότι τα φυτά θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως «μάρτυρες» του εγκλήματος. Αρκετό καιρό μετά τα πρώτα του πειράματα, ο Backster μελέτησε τις ανακαλύψεις του Bose, που έμοιαζαν αρκετά με τις δικές του. Ο Backster αναγνώρισε το έργο του Bose, και το ανέφερε στη βιβλιογραφία του άρθρου του, με τίτλο "Evidence of a Primary Perception in Plant Life", που δημοσιεύτηκε στο International Journal of Parapsychology, vol. 10, no. 4, Winter 1968, pp. 329-348. Σύμφωνα με τα πειράματα του Backster, που βασίζονται στη λογική του ανιχνευτή ψεύδους, τα φυτά αντιδρούν στις σκέψεις και τις απειλές των ανθρώπων εξάγοντας το συμπέρασμα ότι διαθέτουν συνείδηση, επικοινωνούν και βιώνουν ένα ευρύ φάσμα συναισθημάτων και σκέψεων και, επίσης, ότι μπορούν να διαβάσουν την ανθρώπινη σκέψη. Στην ανακοίνωση αυτή γίνεται μια ιστορική αναδρομή των ερευνών του Bose και του Backster και η κριτική που σ' αυτές ασκήθηκε. Στην παρουσίαση γίνεται χρήση κινηματογραφικού υλικού όπου με τη χρήση οπτικών ινών, φωτογραφίας «συμπιέσης χρόνου» και ψηφιακών εφέ αποκαλύπτεται η μαγεία και ο μυστικός κόσμος των φυτών, ο οποίος φαίνεται να είναι το ίδιο δραματικός, περιπετειώδης και γεμάτος εκπλήξεις όπως και των ζώων συμπεριλαμβανομένου και του ανθρώπου

Τα φυτά της Πανεπιστημιούπολης του Γάλλου

Μαριάννα Καλαϊτζιδάκη

Επίκουρη Καθηγήτρια -Πανεπιστήμιο Κρήτης-Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης

Η Κρήτη, με 1700 διαφορετικά είδη φυτών, 170 περίπου από τα οποία είναι ενδημικά, χαρακτηρίζεται από τους ειδικούς δικαίως ως βοτανικός παράδεισος. Μέρος αυτής της πλούσιας χλωρίδας μπορούμε να γνωρίσουμε και - ιδιαίτερα την άνοιξη - να θαυμάσουμε, στην Πανεπιστημιούπολη Γάλλου. Ανθισμένοι θάμνοι όπως ασπάλαθοι, λαδανιές και σπάρτα, αγριολούλουδα όπως κυκλάμινα, ίριδες και ορχιδέες, μας περιμένουν, ένα βήμα από τις αίθουσες διδασκαλίας και τα γραφεία μας, να τα γνωρίσουμε, να τα εκτιμήσουμε, και ποιός ξέρει, ίσως στο μέλλον να θελήσουμε να τα προστατεύσουμε.

Ο κήπος που φυτέψαμε ...

Μαρίνα Πατεράκη, Ηρώ Χοχλιδάκη, Μαρία Βαβουράκη, Κατερίνα Διπλάρακη,
Βάλια Σκουφου

Ομάδα εκπαιδευτικών του κέντρου Προσχολικής Αγωγής «Μικρό Εργαστήριο»

Η ενασχόλησή μας με τα 4 στοιχεία της φύσης, Αέρας, Νερό, Φωτιά, Γη και η εμπλοκή των γονέων στο πρόγραμμα δραστηριοτήτων του κέντρου Προσχολικής Αγωγής «Μικρό Εργαστήριο» οδήγησε στη δημιουργία ενός Project με θέμα «Ο κήπος που φυτέψαμε». Τα δέντρα, τα φυτά και τα βότανα, ήταν μερικά από τα στοιχεία που μελετήθηκαν κατά τη διάρκεια του προγράμματος.

Εξερευνητές της φύσης

Σοφία Κανάκη, Μαρίνα-Ανδριάνα Μπούνα, Ελένη Σταύρακα
Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης

Τα νήπια ενθαρρύνθηκαν να φυτέψουν σπόρους βιώνοντας τη διαδικασία της σποράς και κουβέντιασαν στην παρεούλα για τον κόσμο των φυτών. Η προβολή σχετικού video οδήγησε στη σωματική αναπαράσταση της ανάπτυξης των φυτών. Χωρίστηκαν σε ομάδες όπου εικαστικά απεικόνισαν τη φύση και πειραματίστηκαν στην πρόσληψη χρώματος από φυτά και βότανα. Επίσης, δημιουργήθηκε ανακεφαλαιωτικό βιβλίο δραστηριοτήτων.

Ταξιδεύοντας στο μαγικό κόσμο των φυτών!

Ιωάννα Λιάκου, Φιλοξένη Μαγδαληνού
Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης

Παρουσιάζουμε την προσφορά και τη δράση των φυτών στο περιβάλλον και τον άνθρωπο. Εστιάζουμε στη πορτοκαλιά και τους καρπούς της και στη διαδικασία παρασκευής λικέρ πορτοκαλιού. Θα μιλήσουμε για τα ενδημικά φυτά καθώς και για παιδικά παραμύθια με φυτά. Επίσης, πραγματοποιούμε ένα πείραμα χρωματισμού λουλουδιών και κατασκευάζουμε και μοιράζουμε λουλούδια κατασκευασμένα από χαρτί.

Πειράματα για να υποκινηθεί το ενδιαφέρον νέων Άγγλων μαθητών/τριών για τα φυτά

Bob Wright

Head of Biology at North London comprehensive school

Μέχρι πρόσφατα, η κηπουρική δεν θεωρούνταν ως κάτι «άνετο/μόδατο» κοινός λεγόμενο “cool!”. Στην Αγγλία παιδιά που ζουν σε αστικές περιοχές δεν έχουν κάποιο κήπο ενώ οικογένειες σε πλούσια προάστια συχνά διαθέτουν και επαγγελματία κηπουρό. Όταν τα παιδιά ακούνε τον πατέρα τους να γκρινιάζει ξανά για το κούρεμα του γκαζόν τους δημιουργείται αρνητική διάθεση. Στην παρούσα εισήγηση παρουσιάζονται μερικοί από τους τρόπους και απλά πειράματα που χρησιμοποιούμε για να κινήσουμε το ενδιαφέρον των παιδιών διαφόρων ηλικιών για τα μαθήματα για τις επιστήμες.

Το παιδί μέσα στις 4 εποχές

Ζαχαρένια Καραμπίνη, Ιωάννα Τζανάκη
Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης

Τα παιδιά βιώνουν τη μαγεία των φυτών μέσα από τις τέσσερις εποχές, όπως αυτές παρουσιάζονται στη παιδική λογοτεχνία, στις τέχνες και σύμφωνα με τις εμπειρίες τους. Το project έχει διάρκεια μιας εβδομάδας και απαρτίζεται από πλήθος θεωρητικών και πρακτικών δραστηριοτήτων απευθυνόμενων σε παιδιά προσχολικής ηλικίας.

Εξερευνώντας το φυσικό περιβάλλον

Μυρτώ Κουμάντου, Δέσποινα Χατζησταυρίδου
Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης

Υλοποιώντας μια τετραήμερη διδακτική παρέμβαση γίνεται μια συστηματική προσπάθεια για να γνωρίσουν τα παιδιά το φυσικό περιβάλλον στο οποίο ζούμε. Ουσιαστικά, φέρνουμε τα παιδιά σε επαφή με τη φύση, μελετάμε τα οφέλη της φύσης στη ζωή μας καθώς και τους τρόπους προστασίας της φύσης.

Οι φίλοι μας τα φυτά!

Αικατερίνη Αγγαντή, Κωνσταντίνα Κούρου
Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης

Με βασικό σκοπό την ενεργητική συμμετοχή των παιδιών στην εκπαιδευτική διαδικασία μέσα από βιοματικές και εικαστικές δραστηριότητες πραγματοποιήθηκε συζήτηση για την ημέρα της μαγείας των φυτών και δημιουργήθηκε αφίσα για τη σημασία των φυτών στη ζωή μας. Επίσης, υλοποιήθηκε φύτεμα λουλουδιών, ένα θεατρικό σχετικό με την ανάπτυξη του σπόρου και δημιουργήθηκαν λουλούδια από διάφορα υλικά.

Επιστημονικός υπεύθυνος: Μιχαήλ Καλογιαννάκης, Λέκτορας ΠΤΠΕ, Πανεπιστημίου Κρήτης.

Γραμματειακή υποστήριξη: Ομάδα σεμιναρίου ΣΠΑ 110.

Γραφιστική επιμέλεια - σελιδοποίηση: Κωνσταντίνος Νύκταρης, Μέλος Ε.Τ.Ε.Π. Εργαστηρίου Θεατρικής και Εικαστικής Παιδείας, ΠΤΠΕ Πανεπιστημίου Κρήτης.

Τεχνική υποστήριξη: Νίκος Καπελώνης, Γιώργος Τουρνάκης, Ομάδα Δικτύων Σχολής Επιστημών Αγωγής Πανεπιστημίου Κρήτης.

Χορηγός: Βιβλιοπωλείο Κλαμινάκης.